

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

As aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejárattól balra az udvarban. — Késiratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS: Helyben: 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken: 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A rosszhiszemű sajtó.

Arad, november 10.

A legbölcsebb magyar, Deák Ferencz mondotta volt egykor, hogy a sajtó-törvénynek egyetlen paragrafusából kellene állania: „N e m s z a b a d h a z u d n i.” Hát bizony ez a törvény ép oly rövid, mint a mily tulszigoru volna, és ha életbeléptetnék, a kegyetlen törvényhozás klasszikus prototypja többé nem Drákó, hanem Deák Ferencz lenne. Mert hiába, a magyar közmondás igazsága, hogy sok szónak sok az alja, feltűnően beválik az efemer sajtónál, melynek már organizmus-a oly természetű, hogy közleményeinek halmazából a koholtat kirostálnia egyáltalában lehetetlen.

Sokkal keményebb beszámítás alá esik azonban a c z é l z a t o s h a z u g s á g, pedig fájdalom ez az infekció is mind jobban korrumpálja világszerte a sajtót, mely nagy részében nem az igazságnak, hanem külön érdekeknek — legtisztességesebb esetekben pártérdekeknek — áll a szolgálatában.

Ezzel természetesen nincs az mondva, hogy egy pártorganum ne tarthassa szigoru feladatául az igazság iránti hűséget, de a legtöbbször az irányzatosság még az érzékét is elveszi annak megvágatásától, mi a méltányosság, az igazságosság?

A magyar közélet mostani illiberális párt-áryalatainak nyomorult, hazug taktikája azonban, mely az ezen pártokat szolgáló organumokban is vissza tükröződik, a sajtóban tértfoglalt hazugságot a

rosszhiszeműség fokozta s ezzel az immoralitásnak oly iskoláját teremtette meg nálunk, mely megmételezi a tömeg erkölcsét, s melynek párját hasztalan keresnők egyebütt a világsajtóban.

E rosszhiszeműség egyik következtü alkalmazása abban áll, hogy a külföldi sajtó egyes tekintélyes organumaiba csempészenek czélzatosnak koholt közleményeket, nem törődve azzal, hogy hazánk közviszonyait ellenségeinknél is gonoszabbul krompromittálják a nagy világ előtt. De az álcázott reakció szomoru lovagjainak rosszhiszeműsége itt nem állapodik meg, hanem az ő műhelyeikben kotyvasztott és a külföldi sajtóban feltálat hazugságaikat az illető lapokból saját organumaikban reprodukálván, a képtelen koholmányoknak az illető külföldi lapok tekintélyével igyekeznek sulyt és hitelt adni.

Igy egy Reichswehr című reakciónárius bécsi újság azt hiesztelte, hogy a magyar kormány gróf Badenivel szemben régebben azt a kötelezettséget vállalta, hogy a kvótát 35 százalékra fölemeli. Az osztrák kormány azonban, így folytatja a hir, ezzel sem éri be, hanem a magyar választások eredményére való tekintettel 43 százalékos kvótát követel, és hogy ezen követelésnek a magyar parlamentben biztosítva van a többsége. E hir oly szembeszökő képtelenség, hogy magyar politikus a hülyeség nyilvános bizonyítéka nélkül el nem hiheti. S ha mégis azt látjuk, hogy az Apponyista és Ugron-párti sajtó mily mohósággal ko-

vácsolja belőle a rágalom fegyverét a kormány és a parlamenti többség ellen, mértékét nyerhetjük annak a példátlan rosszhiszeműségnek, mely e pártok sajtóját jellemzi. Mondanunk sem kell különben, hogy e hir a mai lapokban formálisan meg is czáfoltatott.

Egy másik — és most már mint általánosabban alkalmazott czudar tempójuk a hazugság eme nagy mestereinek abban áll, hogy egyik vagy másik lapjukban valami irányzatosan kiesztelt képtelen alkotmányt közölnek, és azt azután valamennyien mint kész igazságot pertraktálják és annak alapján rágalomról duzzadó iránycikkekben gyalázzák és gyanusítják a kormány politikáját és intézkedéseit mindaddig, míg a kétséget ki nem záró czáfolatok vagy tények az ellenkezőt be nem igazolják. Am ezt természetesen nem veszik tudomásul, ellenben a rosszlelkűség kárörvendezésével, számítják be maguknak érdemül a pimasz fufang kétes sikerét.

Legujabbán az Ugronisták lapja, a M-g azt az ostoba ráfogást közölte, hogy W l a s s i c s Gyula közoktatásügyi miniszter f e l s ő b b m e g h a g y á s b ó l megszüntetni igyekszik ama rendelkezés hatályát, melylyel az országos népoktatási tanterv tekintetéből — a fővárosi iskolai hatóságot annak idején utasította, hogy az elemi iskolák anyagából a német nyelv tanítását hagyják ki. Ezen gyanusításnak természetesen az volt a czélja, hogy a közvélemény előtt úgy mutassa be hazafias kultuszminiszterünket,

Az „Aradi Közlöny” tározója.

Kinek van joga a boldogságra?

Irtá: Petapenke I. N.

As „Aradi Közlöny” számára fordította:

[1] Mész Károly.

I.

Tsaplínó állomás! Két peros! E kiáltásra lett Kurtanow figyelmes, amely azután halkabban és végre még halkabban ismétlődött, amint a kalauz végig járta az egész vonatot. Ezen kiáltások éppen azon kocsiablaknál kezdődtek, amelynél Kurtanow már 24 óra óta,ült egyhuzamban és mindig ugyanazon a hivatalos kimért hangon, csupán azzal a különbséggel ismétlődtek, hogy az állomások nevei végnélkül váltakoztak.

Az egyes nevek iránti figyelme már régen eltompult és csupán az érdekelte, ha két peros helyet tis lett kikiáltva és a „vendéglő” szó következett a kaposásban. Uyenkor kiszállt és minden különös élvélet nélkül vagy vajás kenyeret, vagy sült szeletet falatozott, vagy pedig theázott. De még ez is unalmassá vált már idővel és azon leverő hangulat foglalta el őt, melyet csakis az egyedül utazók éreznek ebben a nagy pusztaságban, ahol minden egyhangu, néma és idegenesert.

Ezen kikiáltás azonban most önkéntelenül is figyelemre keltette és fejtét fölemelve, félig kérdőleg ismételtette: Tsaplínó, Tsaplínó! Es anélkül, hogy még tisztában volna azzal, mit

akar, mielőtt még elhatározta volna magát valamire — visszaemlékezvén a „két peros” nyi tartózkodásra — már is bőrdöndje és párnája után nyult, mint aki kiszállni akar. Egyszerre azonban egészen tisztába jött magával.

— Tsaplínó! Hiszen ez Grigorij—Petrovics Grisa Posdnew birtoka! Ez igazán pompás! Hiszen éppen nem kell sietnem. Három egész feles napom van még hátra. Még is megnézem, hogy vajon mi lett belőle. Mindenek előtt azonban kipihenem magamat ezen halálba unalmas utazástól . . .

Most már minden habozás nélkül kiszállt és sietett a pályaházba. Az ajtónál álló kalauz csodálkozva nézett rá. Mivel már a határtól kezdve kísérte a vonatot, az utazók mindegyikét ismerte és jól emlékezett, hogy ezen szikár, betegesképtü utasnak Moszkváig szól a menetjegye.

Itt tetszik maradni? — kérdezte tehát.

— Itt, kiakarom pihenni magamat. Nagyon kimerültem — mondotta Kurtanow, aki már szintén hozzászólt a kalauzhoz és mint jó ismerőséhez beszélt.

— Itt — nem tetszik vendéglőt találni. Egyszerű faloska csupán — jegyezte meg a kalauz részvétellel.

— Mit sem tesz jó barátom lakik itt.

— Az már más — hagyta helyben az aggodalmaiban megnyugtatót kalauz.

A vonat elindult. Kurtanow átadta podgyászát az egyetlen bérsozolgának és amint megtudakolá, merre menjen a földesur kastélyához, gyalogszerrel nekiindult a falunak.

Forró augusztusi nap volt. A déli nap ki-méletlenül égetett. Kurtanow a falu széles útján ment a kis oroszok parasztházainak sorai között, melyek mögöl a rozszaszalok oszcsai tüntek elő vaskos kékéből festőileg egybe- rakva. Vásznon inges, széles nadrágu, mesztelen lábú parasztokkal találkozott, akik, mint valamely régi tisztviselőt, egyre köszöntötték. Imitt—amott parasztasszonyok is voltak láthatók. Az udvarokból egy-egy komondornak véstjósó csaholása hallatszott, de az utcsára egyik sem került és Kurtandw háborítlanul hatolt az egész falun keresztül; ezután a hálmon álló malomnak tartott, ahonnan mintegy száz lépésnyire már elébe tünt a kis patak, mögötte pedig a néhány holdnyi sűrűen beültetett kert és benne az emeletes sáld bádoggal fedett, barátságos külsejű urasági kastély.

Amint a kert ajtójához közeledett, a kő- rités farácsán keresztül kerek asztalt pillantott meg a fák árnyékában s körötte kis társaságot talán éppen az ebéd elköltésénél.

Ot is észrevették.

Egyik vastag uri ember, kabát nélkül, csupán mellényben rákiáltott a dühös vizslára, amely mérgesen ugatott a vendégre, azután felállván a kertajtóhoz ment. Azonban alig-hogy ezt kinyitotta ezen kérdéssel: mi tetszik uram — elcsodálkozva hátrált vissza és felkiáltott:

— Andrei!

— Grisa?

Egy pillanatig, mintha haboztak volna, de

mint a bécsi körök tehetetlen bábját, aki osztrák receptje szerint germanizál. Ma közlik ugyan már a lapok a fővárosi népoktatás szabályozására kiküldött bizottság tanácskozását, melyből kitűnik, hogy a fővárosi helyi tanterv a német nyelv tanításának elejtésével teljesen megegyezik az országos tervezettel, s így készségesen végrehajtja a miniszter fentidézett rendeletét; de hát ezt már nem fogják tudomásul venni, ellenben biznak a latin közmondás igazságában, hogy a vakmerő rágalmából csak mindig ragad valami az illetőkre.

Bizony szomorú dolog az napról-napra látni, mint aljasítja le egy reakcionárius czimboraság a sajtót saját céljaira és mint korrumpálja azt. Egyedüli vigasztalásunk az a tapasztalat, hogy a magyar nép józan ítéletét koholmányokkal megtéveszteni nem fogják, sőt ellenkezőleg mentől szembeötlőbbben üzik rosszhiszemű hazudozásait, annál nyilvánvalóbbá lesz az, amit az illiberális ellenzék oly szívesen rejtegetnének, hogy valamennyien nem egyebek, mint a nemzetközi ultramontanizmusnak, és a magyar nemzet ellen összeesküdött feudálklerikális reakciónak házaáruló szoldosai.

A kvóta. A „Budapesti Tudósító” fel van tartalmazva annak kijelentésére, hogy mindazok, a kiket a bécsi „Reichswehr” a kvóta kérdéssről írott cikkekben a magyar kormány álláspontjáról vagy szándékairól közöl, teljesen alaptalan koholmányok.

Bomlik az Ugron-frakció. Egész pozitív alakban lép föl az a hír, hogy Ugron Gábornak a parlamentbe beválasztott osztrák száma hlveiből hárman állapnak a Kossuth-pártba. Ezek: Messlényi Lajos, Nagy Gyula és Szluha István. Ha ez így halad, Ugron pártjával nemsokára csakugyan teljesen a parlamenten kívül fogja kifejthetni politikai akcióját.

Az oláhok és a néppárt.

Bukarest, november 9.

A nagyszebeni román konferenciának beállítását a liga köreiből arra szerették volna használni, hogy a régóta szunnyadozó nemze-

tiségi kérdést új életre ébressék. De a politikai harcok most megkezdett időnye annyira igénybe veszi itt a kedélyeket és a hangulatokeltő egyéniségek munkásságát, hogy az erdélyi kérdéssel a liga vezér-egyénségeit leszámítva, kik politikailag jóformán csak ebből élnek, senki sem törődik.

Hogy es a kérdés tényleg ennyire jutott asszal a liga köreiből Take Joneson volt közoktatásügyi minisztert vádolják. A konzervatív kormány a bukása után őt bista meg a párt külföldi akciójának s ezzel kapcsolatosan az erdélyi kérdésben követendő magatartásának vezetésével is. Take Joneson azonban abban a véleményben volt, hogy a konzervatív pártnak nem szabad az erdélyi kérdést olyan elsőrangú kérdésnek tekinteni, mely a párt politikai akcióját irányíthatná; elégségesnek tartotta, ha a magyarországi vezetőknek időről-időre direktívákat adnak. Nézete szerint igenis kell és lehet e kérdéssel a kormánynak kellemetlenségeket szerezni, de nem szabad odáig menni, hogy a párt vezetői ezzel a tisztán taktikai szempontból kezelendő kérdéssel magokat oly ferde helyzetbe hozzák, mint amilyenbe ennek révén annak idején Szturdsza jutott.

A konzervatív párt fiatalabb tagjai, kik Filipesszout ismerik el vezérüknek, kezdet óta elégedetlenek voltak ezzel az állásponttal. Filipesszku több energiát és nagyobb mozgékonyt követelt a vezetőktől. Nézete szerint a konzervatív politikuskoknak azokat a diplomáciai összeköttetéseket és személyes ismeretéseket, melyeket a kormánynon szereztek, arra kell felhasználniok, hogy a magyarországi román vezetők és a bécsifeudálklerikális körök között ne csak érintkezést, de megegyezést is hozzanak létre.

Take Joneszku nézetük szerint nagyon túlságosan tétován járt el, mikor az anyagi áldozatoktól visszarettenve, nem gyakorolt elegendő hatást a Tribuna köreiből és csupán csak Moosonyi közvetítésével akarta a magyarországi románok és a néppárt között a szövetséget megkötni. Ha egy kissé energikusabb és bőkezűbb Take Joneszku, a nagyszebeniek készek lettek volna a passzivitást elhagyni és Moosonyinak ahhoz az álláspontjához közeledve, melyet az Asociatiunea Transil-

vani lugosi közgyűlésen kifejtett, a néppárttal belemenni az aktivitásba.

Hogy Filipesszon a fennebb jelzett akció vezetését Take Joneson kezéből mostanig nem vette ki, annak oka az volt, hogy előbb egy külföldi tanulmány révén akarta a helyzetet kipuhatolni, abból a célból, hogy biztosan megítélhesse azt a sikert, mely a konzervatív párt általa vezetendő külföldi akcióját kísérné. Filipesszon nemcsak Párisban tartózkodott huzamosabb ideig, hanem Bécsben is több ízben megfordult, mindannyiszor sűrűn értekezve az ottani feudálklerikális elemekkel, a melyekről tudta, hogy halálos ellenségei a magyar liberálisizmusnak.

Mikor a konzervatívek megbuktak, általában volt köztük a hiedelem, hogy csak azért buktak meg, hogy Szturdsza kormányra jutva, holmi galád utozai tüntetésekkel ne zavarhassa meg Ferencz József királynak már akkor elhatározott bukaresti látogatását; de azt hitték, hogy mihelyt e látogatás megtörtént, Károly király azonnal elfogja boosátáni Szturdszát és újra kormányra hívja a konzervatíveket. Ezt annál biztosabbra vették, mert tudták, hogy Goluchowski Szturdszától még abban az időben, mikor Bukarestben követ volt és Szturdsza a magyarellenes mozgalmakat vezette, meglehetősen elhidegült.

Bécsben azonban meglepetéssel értesült róla, hogy Goluchowski Szturdszának eddig tanúsított magatartásával megvan elégedve s hogy Szturdsza ellen a magyar kormánynak sincs lényeges kifogása. Így tehát nem lehet remélni, hogy a konzervatívek erről az oldalról nyerjenek kormánybuktató terveikhez segítséget. De azt is észre vette, hogy a bécsi reakcionárius körök hajlandók neki Szturdsza ellen támogatást nyújtani, s már csak azért is, hogy a nemzetiségi kérdésben támadható esetleges komplikációkkal nehezségek a magyar kormány helyzetét. Mondják, hogy Filipesszonnak sikerült a bécsi reakcionáriusokkal, illetőleg ezeknek közvetítése útján a magyar néppárt vezetőivel is bizonyos főbb dolgokban megegyezni az iránt, hogy a nemzetiségi kérdést közös tervszerint használják a magyar kormány ellen.

Aki a bukaresti Epocot, mely Fili-

esután megismerték, átölelték és szívélyesen megosólkolták egymást.

Ha Kurtanow barátjának: Grigori-Petrovitsz Posdnew-nek valódiságán nem is kételkedhetett, de a rajta fölismert változás oly nagy volt, hogy pillanatra természetellenesnek látszott.

Négy évvel ezelőtt mint tanárjelölték hagyták el az egyetemet. Posdnew fúrge, piros arcu ifju volt, kissé phlegmatikus, néha-néha durva és udvariatlan s a hosszú vitatkozásoknak esküdt ellensége. Barátjai és ismerősei „szófukar”-nak keresztelték el. Ennek oka azonban nem volt egyéb, a kisroszok ismert tunyaságánál. Noha philológiát tanult — a jó Isten tudná, hogy miért éppen ezt — mégis, az egyetem végzetével arra határozta magát, hogy a philológiát örökre elfelejti, birtokára visszavonul és ott fog gazdálkodni.

Kurtanow ellenben tovább folytatta tanulmányait és most tért vissza a külföldről, ahová tanulmányuttra kiküldetett. Tanárrá képezte ki magát, hogy azután tanszéket szerezhesen.

A négy év Kurtanowon oly keveset változtatott, hogy Posdnew nem győzött rajta eléggé osodálkozni. Amint most iskolatárát vizsgolta, úgy tetszett neki, mintha csak tegnap látta volna legutóljára.

Grigori-Petrovitsz ellenben feltűnő változáson ment keresztül. Senki sem hitte volna, hogy a nyulánk ifjúból, aki annyira ügyelt külsejére, így elhízott ember lehessen, aki már ugyancsak elhásasodott, ajkai kidorod-

tak, szemhéjai megvastagodtak. Öltözéke és egész külseje nagy rendetlenséget árult el. Mellénye felcsuszott és alsó szélein már mindent az inge volt látható.

Az asztalnál még hárman ültek: egy öregebb ur, hosszú vörös kabátban, de különben szintén oly rendetlenül öltözve, mint Posdnew. Piros orszáját ősz pofaszakál, sárga bajusz és nevelésesen nagy orr díszítette.

— Nagybátyám — hangzota a bemutatásnál.

Az öreg ur szomszédjának, az öregees hölgynek pedig nevelésesen pisze orra volt és oly sárga ráncos arca, mint valamely száz éves asszonynak.

Finom metszésű ajkai körül folytonos buta mosolygás játszadozott. Felső ruhája kopott, zeiros ujjasból állott. Posdnew róla a bemutatás alkalmával csupán ennyit mondott: rokonom.

Mind a hárman: Posdnew, a nagybátya és a rokon a tunya és lealacsonyodott emberek benyomását keltették, akik külsejükkel és az illedelemmel mit sem törődtek. Mind hárman az asztal egyik végére ültek össze, ahol egy pálinkás készlet állott előttük.

Az asztal másik végén egy ifju nő ült, egyszerű barna ruhában. Magas karcsu természetű, szép tojásdad arcu, de rendkívül halvány. Egész modora erőltetettnek látszott és viselkedése által mintegy folytonosan óvást emelt, ellent mondott mindannak, amit környezeti jelenlétében cselekedtek.

— Feleségem: Pawlowna Darja asszony — mondotta Posdnew amint Kurtanow előtte

is meghajtotta magát. Az asszony komolyan, összehuzott szemöldökkel és összeszorított ajkakkal nézett Kurtanowra és üdvözlését néma fejbólintással viszonzta.

Kurtanow kijelentette, hogy ő már ebédelt és az asztaltól némi távoltságban foglalt helyet.

A kép, mely barátjánál elébe tárult, annyira meglepte és oly különösnek tetszet, hogy sehogy sem tudott belenyugodni és csak szórakozottan válaszolt Posdnew kérdéseire, azon általános kérdésekre, melyek egymásr rég nem látott emberek között szokásban vannak, honnan jö, miként él, megnősült-e már stb.

A nagybátya minduntalan csak a pálinkás üveget kezelte és mindig furcsa taglejtéssel emel fel poharát, mondván: a szép hölgyek engedelmeivel! A rokon ilyenkor vidáman mosolygott, Pawlowja Darja pedig ráncosba szedte homlokát és haragosan nézett feléjük.

Posdnew elmondta ugyan, hogy nagyon örül barátjának viszontlátásán, de valódi öröm csak az első pillanatban volt rajta észrevehető; azután ismét közönyössé vált tekintete és kérdéseit oly minden részvét és kíváncsiság nélkül intézte hozzá, mint valamely tanársegéd a vizsgálaton.

A csemege után Pawlowna Darja azonnal fölemelkedett és a háza menve eltűnt.

Erre a nagybátya egyet hunyorított a bal- és nagyot pisantott a jobb szemével, a rokon pedig vigyorgott hozzá.

— Ezt különösen ajánlom figyelmedbe, mint idiotát, — mondá most Kurtanowhoz fordulva Posdnew és az öreg hölgyrokonra mutatott.

person lapja, a bécsi Vaterlandot és a magyarországi néppárt hivatalos közlönyét, az Alkotmányt a legutóbbi napokban figyelemmel olvasta, bizonyára észrevette ama taktika közönségét, melyet e három lap a nemzetiségi kérdés tárgyalásában követ. Nemcsak az argumentumok és az észjárás valának közös eredetre, de azok a hírek és kombinációk is, melyek e kérdés különböző fázisaival kapcsolatosan e három lap hasábjain időről-időre felvetődnek.

Leopard ur és Őz asszony.

— Rejtélyes történet. —

A világ legnagyobb szelleménél is ötletesebb egy kis szerelem, ha sok vére van és vakmerő tud lenni. Ha az Alkalom, az a nagy csábító nem áll rendelkezésre, nélküle is boldogul, ha akar.

Könnyű annak, akinek kedves társul szegődik az Alkalom, mely a szerelemnek a leghűbb csinkostársa. Azonban jó a szerelemnek istene és ha az Alkalom orra elől elszárik a szerelemekhez vezető ajtót, nem minden szerelem sírdogál lehetetlenül emiatt, hanem talpára áll és azt suttogja vamerőn:

— Ha az Alkalom nem jön, majd megkeresem én.

S elmegy utána.

Elmennek a szerelemek utána.

A szerelemek gonosz kedvű csinkosa ott van mindenütt — a háson kívül.

*

A szálloda lépcsőcsarnokában elkezdett lármázni a villanyos harangocskák.

— Vendég, hé! — A kapor torokhangja felvisszított az emeletre. Onnét legurult egy kövér pincér. Szaladtak a vendég elé.

Jött egy fiatal ur puha, söld kalapban, vadász kamásli „Bergsteiger“-ben és köpeny volt a vállán. Világos, hogy „nagyságos ur.“ Az a kamásli! A bérkocsis utána hozta a podgyászt: egy plaid volt a egész.

Fölmentek a 18-ba. Szép előkelő szoba a 18 egy ágygal.

— Ez nem kell. Valahol hátul, sajálatanabb helyen nem szeretem az ursa lármáját.

A pincér sunyított.

— Talán udvarit méltostatik?

— Jó lesz, valahol lent.

Világos hogy, „tekintetes ur“: udvari szoba kell neki. A tökfűkő pincérlegénynek semmi praxisa nincsen.

A fiatal tekintetes ur, aki erős nagy férfi volt, bebújt egy csendes udvariba, a minék numerusa 66. és egy embernek való.

Félórával később a szép erős férfi elment. A kulcsot kiakasztotta a szoba-számtáblára és oda-

írta olvasható nagy betűkkel a nevét a 66-os numeráhos: Leopard Dávid.

Ejnye, de furcsa név!

Es délután volt. Este megint jött a vonat és vendégeket hozott. Egy könnyű, karcsú szürke utasó köpenybe bujt fátyolos deánó volt köztük. A szemek mint tüzlángok fényeskedtek elő a hamuszínű fátyol alól. Finom kis sárga bőrdöntött vittek utána.

— Parancsol méltóságos asszony utasait? — hajlongott a pincér, mint egy fűva vessző.

A kecses méltósága idegesen beszaladt a kapus fülkéjébe és egy pillanat alatt végig tanulmányozta a szoba szám-tábla rubrikáit. Egy jó számot keresett.

Mondta is aztán;

— Egy csendes szobát

— Igenis nagyságos asszony.

Világos, „nagysága“ csupán. Egyszerű csendes szoba kell neki.

— Van kérem

Csak egy odavetve mondta a nő:

— Tán a 68-as, vagy a 67-es.

— Azok szabadok, igenis, nagysága . . .

Fölsiettek az emeletre, a csendes folyosókra . . . Itt megállt a pincér a 66-os előtt és kérdeste:

— Melyiket parancsolja?

Egy kissé habozott a nő és rámutatott a 67-esre, a szembe eső szobára:

— Est.

S bebújt a kedves nagysága a 67-be.

Félórával később ott szaladgáltak a szobaleány, a pincér: vacsorát, théát hordtak föl a méltóságának és egy kis üveg Dümínyit.

Lent a kapus fülkéjében a szobaszám táblára nagy átkom-bákom betűkkel írta föl a 67-es után a pincér: Őz Ubáldné.

Ejnye, de szép neve van!

A kis kövér pincér egy köszönséges tökfűkő s meg merne rá esküdni, hogy itten semmi különös dolog nem történt. Hogy a 66. és 67. számú vendégeken és a ruggyantában utazó Blau, a kelen-gyegyháros Grün és a sziradék-ügynökön, Grün uron kívül senki sem szállt be déltől reggelig.

Pedig jött még valaki, akit az ilyen bikfőcsék nem szoktak meglátni, pedig az méltóságos ur valójában és pazarul ad borraivalót.

Az ismeretlen vendég, aki szobát se kért tőle, az Alkalom ur.

Ej bizony, ennek van ám csak szép neve.

*

Másnap az ebédelő előtt éppen — minő kedves véletlen volt ez — találkozik Leopard ur a bájos Őzike asszonnyal.

— Li, Leopard, ez maga?

A férfi nevető meglepetéssel siet a hölgy felé és üdvöszli.

— Na ez szeretetreméltó véletlen, nagyságos asszony. Mi járatban van itt?

geded, hogy két-három napot tenálad tölt-hessek?

— No, természetesen! én felőlem akár tíz évig is nálam maradhat, ha csak el nem unod magadat! — válaszolta Posdnew, — de már előre megjósolhatom, hogy unakozni fogsz. En már csak így élek . . . hiszen láttad hogyan?

— De tegyad nem unakozol-e?

— Oh valóban én magam sem tudom!

. . . Nekem igazán egészen mindegy.

Akár unalmas, akár nem, a nap mégis elmúlik és egy másik kezdődik . . . nem mindegy-e tehát? Így, vagy amúgy, de elmúlik, hiszen nem lehet el nem múlnia és a másiknak el nem kezdődnie . . . No, és ennél fogva nem is kell vele törődnünk.

— Mióta kezdte el így gondolkozni? — kérdeste Kurtanow, aki egyre jobban elősodálkozott.

— Mióta? Tudná az ördög, hogy mióta! Avagy valaha másként gondolkostam volna? Nekem úgy látszik, hogy mindig csak így volt . . .

— Lám, lám. Nekem pedig úgy tetszik, hogy azelőtt mégis másként volt . . . Ugy emlékszem, hogy az egyetemen még úgy az irodalom, mint a közelet iránt érdeklődtem . . .

Posdnew lomhán nevetett és így válaszolt:

— No lám! Mondd el inkább még azt is, hogy mint gyermek mi iránt érdeklődtem! Vesszőparipán lovagolni . . . Ha, ha, ha! Talán ismét vesszőparipán lovagoljak? Milyen ősrégi időre emlékezel vissza: az egyetemre!

As asszony, egy ragyogó ifjú teremtés, szívélyesen fogadja el az ismerős kezet és mondja:

— Az uramnak veszek vadász-osismát, meg egyebeket. Ebédelt már?

— Most megyek.

— Megengedem, hogy velem tartson.

— Kedves, kedves dolog. Múltostás . . . Bementek az ebédlőbe.

Későn volt már. Kívülről egy-két agglegény abennens nyalázkodott a tányérja fölött.

Es is megtörtént. Együtt távoztak, de az utcaajtóban odaszólt halgan az asszony Leopard urnak:

— Most menjen. Az utasán magam akarok menni . . .

Még utána szólt a férfi:

— Üdvözlöm Ubáldot.

S mikor éppen elváltak, nem vették észre, hogy egy harmadik ismerős jött ki a kávéház folyosón másodmagával.

Az idegen megpillantva a suttogó férfit és nőt, kérdeste a társától:

— Ismeri őket?

— Igen.

— A hölgy tán a felesége?

— Nem, csak ismerőse

— Honnét ismeri?

— Ugyanott van alkalmazva, ahol a férj.

— Ahán . . .

Azonban, ezek bár igen tapasztalt férfiak, valószínűleg ők se vették észre, hogy még valaki kisurrant a nő és az ismerőse után az utcára. Igaz, hogy láthatatlan ez a valaki, de akinek jó szeme van, meglátja mégis . . .

Megint az Alkalom volt, aki befejezén édeskedves dolgát, sietett az útjára . . . A szerelem csinkostársa rettenetesen el van foglalva.

IDŐJÁRÁS.

Légyvadász: reggel 7 órakor 762.9 milliméter, délután 2 órakor 764.7 milliméter. Hőmérséklet: reggel 7 órakor C° + 11.2, délután 2 órakor C° + 11.0. Szél: tréfás és erőse: reggel 7 órakor N. 5, délután 2 órakor N. 6. Felhőzet: reggel borult, esik, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 18 milliméter.

IDŐJÓLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— November 11. —

Változó felhőzet. Száraz. Hőstülledés. Délen csapadék.

HIREK.

November 11. Szerda. Róm. kath. naptár: Márton. — Protestáns naptár: Márton. — Izraelita naptár: Bójt, Jeremiás könyveinek megégetése. — Görög-keleti naptár (október 30.): Zenobia. — A nap kél 7 óra 0 perceskor, nyugszik 4 óra 28 perceskor. — A hold kél 1 óra 20 perceskor, nyugszik 10 óra 58 perceskor.

Kurtanow egyszerre belátta, hogy valódi esztelenység volna minden további okoskodás. Ilyen mélyre sülyedt embert nem lehet egyszerre fölemelni. Őt olyan dologról felvilágosítani akarni, amik a napnál is fényesebbek, mindhiabaváló lett volna, és Posdnew bizonyára még válasza sem méltatná ellenvéteit.

Rövid szünet következett. Posdnew arca mindinkább elárulta érdektelenségét és növekedő álmosságát. Végre is nagyot ásított minden tartozkodás nélkül.

— A szárnyépületben megmutatják a szobákat — mondotta már egészen álmos hangon — én kissé aludni akarok . . . a theánál ismét látjuk egymást . . .

Erre egyet bölintott fejével és a hátsó sietett.

Kurtanow átadta a szobaleánynak a vasútról éppen megérkezett podgyászt és tudakozódott a szárnyépület után. A leány megmutatta a neki szánt két szobát, a melyekben csupán egy ágy és egy szék állott, s megígérte, hogy mosdótálat és vizeskorsót még hozni fog. Körülnézett a szobában és azon telfedezésre jutott, hogy itt az emberek már élettestel elhaláloznak. Oly nyomasztó érzés fogta el és szoritotta össze szívet, mintha csak temetőben járt volna. Az ablak alatt azonban mégis ozevegett a csermely s a fák zöld díszben pompáztak. Kisietett a szobából, a szárnyépületet megkerülte és a pataknak magas fűek-től árnyékolt, kavicsos partján tova lépdélt.

(Folytatása következik.)

Kurtanow megrendült és osodálkozó aggodalommal nézett a háziurra. Azt hitte, hogy Posdnew pillanatra elfelejtette, hogy az öreg hölgy még jelen van, vagy hogy csupa elnézésből mondotta a fönnbibi megjegyzést. Azonban a hölgy éppen nem látszott sértődöttnek, sőt szótlan még nem is vigyorgott. Nyilvánvaló volt, hogy már egészen megszokta az ily modoru bemutatásokat.

— Es ez a nagybátya itt — folytatta Posdnew — képes volna egy üveg pálinkáért még az édes apját is eladni . . .

— Az istemben boldogultat? — kiáltott fel a nagybátya és vigan hahótázott.

— Még az istemben boldogultat is! — bizonyitgatta Grigori Petrovits.

A nagybátya oly nagyokat nevetett, hogy a rokon sem álhatta meg vigyorgás nélkül. Kurtanow hol az egyikre, hol a másikra bámult. Lassankint asszal a gondolatokkal kezdett megbarátkozni, hogy bolondok társaságába került. Most a két öreg is fölémelkedett és ő egyedül maradt Posdnew barátjával.

Posdnew az asztalnál ült, fejét keszre hajtva oly mereven, és oly rendithetlen közönynyel nézett barátjára, mintha négy évi élelményeikből már mindent megbeszéltek volna.

Az ő buta és álmos tekintete elárulta, hogy semmiféle kérdések sem nyugtalanitják. A véletlen viszontlátás röpké izalma már elmúlt és ő visszasülyedt azonal érdektelenségbe, melyben üres és szintelen életét tengette. Kurtanow érezte szükségét, hogy valamiről beszéljen és úgy szólt:

— Ugy-e bár, Grigori-Petrovits, megen-

Vonatok indulása		Vonatok érkezése	
ARADRÓL:		ARADRA:	
Budapestre gvv. reg.	8.18	Budapestről svv. reg.	6.05
" svv. de.	11.20	" svv. du.	8.55
" tv. da.	8.58	" gvv. este	8.52
" svv. este	9.35	Csabáról (péntek) reg.	7.—
Csabára (péntek) de.	12.—	Szolnokról tv. reg.	9.10
Szolnokra vv. reg.	5.10	" svv. este	8.47
Tóváros svv. reg.	6.30	Tóvárosról vv. reg.	6.54
" svv. du.	4.30	" gvv. reg.	8.08
" gvv. este	7.02	" tv. de.	10.50
Eborsinra vv. du.	2.30	" svv. este	8.55
Temesvárra svv. reg.	6.20	Radnáról tv. du.	8.12
" svv. de.	11.25	Temesvárról vv. de.	10.48
" vv. da.	5.—	" svv. du.	8.44
Szegedre svv. reg.	4.45	" svv. este	10.55
" svv. de.	8.48	Szegedről svv. de.	8.45
" vv. da.	4.10	" svv. este	6.42
M.-Halmágyra svv. reg.	6.35	" svv. éjjel	10.25
" svv. de.	11.55	M.-Halmágyról svv. de.	8.08
" svv. du.	4.50	" vv. de.	11.05
M.-Hegysegre vv. du.	2.30	" svv. este	6.34
		M.-Hegysegről vv. da.	12.50

November 11. Aradváros közgyűlése délután 4 órakor.
 December 1. A nagyhalmágy-brádi vasút ünnepélyes megnyitása.
 Szabadságharosi emléktárgyak országes muzesma (színhásepület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.
 Költsegy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Udvari gyász. Legfelső rendeletre néhai Vilmos württembergi herceg ö királyi fenségeért az udvari gyász folyó évi november hó 10-től, keddtől fogva hat napon át, bezárólag november hó 15-ig, változtatás nélkül fog viseltetni.

— A millenniumi királykép lthton. Megirtuk annak idején, hogy Aradmegye közönsége a magyar nemzet ezer éves ünnepének azzal is hódolt, hogy gyűlésterme számára Innocent Ferenoz budapesti tanár, festőművész elfestette O Felsőge a király életnagyságu arcképét. A kép — mint azt akkor szintén jeleztük — jóval a kiállítás megnyitása előtt el készült és a megye törvényhatósági bizottságának határozatához képest, mindjárt vises is tartották az ezredéves kiállításra. A közoktatásügyi oszarnokban volt elhelyezve és állandóan sok volt a nézője. Innocent Ferenoz művészetének ismerői mind úgy vélekedtek, hogy Aradmegye király-képe egyike a fiatal, de már is nagynevű festőművész legsikerültebb alkotásainak. Tegnap azután hazaérkezett a kép, Szathmáry Gyula alispán nevére s most a megye gyűléstermében várja, hogy alkalmas helyet jelöljenek ki számára, ami, tekintve a terem ódonosságát s emellett túlzottoltságát, nem kis gondot okoz az alispáni hivatalnak.

— Hieronymi-banket. Hieronymi Károly, Aradváros országgyűlési képviselője tudvalevőleg pénteken Aradra érkezik s másnap azaz szombat este tiszteletére társas vacsorát rendez a polgárság a „Fehér Kereszt” szálló-ujon berendezett földszinti éttermében. A banket- rendezés élén Tedesch Viktor áll. Egy teríték ára 2 frt 50 kr. Értésére adjuk az érdeklődőknek, hogy aláírási iv az „Aradi Közlöny” szerkesztőségében is van letéve, melyen a társasvacsorára részt venni óhajtók osztoztok estig alájegyezhetik magukat.

— Városi közgyűlés. Aradváros köztörvényhatósági bizottsága ma, szerdán délután 4 órakor tartja november havi közgyűlését. Az érdekes tárgysorozattal bíró közgyűlésre helyen is figyelmeztetjük a köztörvényhatósági bizottság tagjait.

— Az aradi igazságügyi palota építését a jövő év tavaszán megkezdik. Ezt a fontos és reánk nézve érdekes újsgot küldi budapesti levelezőnk az igazságügyi miniszteriumban szerzett hiteles adatok alapján. Értésülése ez: Az aradi törvénykezési épületet s fogházat illetőleg, miután Aradvarmegye közönsége a belügyminiszter jóváhagyásával az ottani törvényszék által használt épületnek megváltása fejében az építési költségekhez 70,000 frttal hozzájárul, Arad sz. kir.

város közönsége pedig ugyancsak a belügyminiszter jóváhagyásával az építésre kijelölt telket az államkinostárnak tulajdonul átengedte és a szükséges oszornázási, kövezési és feltöltési munkák költségeinek viselését magára vállalta: az igazságügyminiszter intézkedett, hogy az építkezéshez szükséges műszaki iratok elkészíttessenek s ezek alapján az építés a jövő év tavaszán megkezdessék. — Ugyancsak fővárosi levelezőnk jelenti még az alábbi igazságügyi építkezéseket: A M. A. k. ö. n. emelendő járásbírósi épületre vonatkozó tervek elkészüllyén, az építési költségek végleges összege a kereskedelemügyi miniszter által 67,761 frt 17 krban állapított meg. Az ennek alapján megtartott versenytárgyalás eredménye szerint az építési szerződés már megkötöttet s annak értelmében az épület még 1896. évben lehetőleg tető alá kerül. Gyulán tárgyalás volt ugyancsak törvénykezési épület s fogház építkezése iránt. A gyulai törvényszék és fogház ez idő szerint több, egymástól távol eső s egyébként is a cszának meg nem felelő épületben van elhelyezve. Miután ezen azért szözt elhelyezés az ügymenetet és az ellenőrzést tetemesen megnehezíti s különben az épületek rossz karban lévőán, évenként tetemes fentartási költséget igényelnek, a miniszter felszólította Gyula várost egy alkalmas telek kijelölése iránt, mely felszólításnak elég tétetvén, ez alapon a további tárgyalások folyamában vannak.

— A tizenhárom vértanu. Thorma János képe, mely az aradi tragoediát oly megkapó színekben vetete vászonra, a kiállítás tartama alatt nagy érdeklődésnek volt központja s a megrendítő eseménynek természetes ábrázolása a kritikások általános tetzését vivta ki. Az óriási festményt a művész a fővárosból egyenesen Aradra küldte le, arra a helyre, melyet a legközvetlenebb kötelék fűz ahhoz. Hetek óta van a festmény a templom utcza i polgári finiskola dísztermében kiállitva s nap-nap után szaporodik a látogatók száma, kik mindannyian meghatva távoznak onnan. Eddig a kép csak nappal volt látható s akkor is a világosság kedvezőtlen iránya folytán a festménynek csak egyik fele emelkedhetett ki a maga valóságában. Tegnapról kezdve felülről jövő mesterséges világításban látható az, ami a képnek teljes felületét megfelelőleg tünteti elő s így lehetővé vált az, hogy a terem este hat óráig álljon a látogatók számára nyitva. — Felhívjuk a közönség figyelmét e körülményre annál is inkább, mert a kép legfeljebb egy-két hétig lesz még Aradon látható.

— Ülések a megyeházán. Ma délelőtt 11 órakor tartja az ezredéves kiállítás kerületi bizottság Fábrián László főispán elnöklete alatt utolsó ülését, melyen a bizottság az országos kiállítás berekesztésével kapcsolatos kérdéseket fog megbeszélni. Ezt megelőzőleg reggel 9 órakor az állandó vegyes felülvizsgáló bizottság ül össze, szintén Fábrián László főispán és Spiegelfeld vezérőrnagy elnöklete alatt. Holnap délelőtt 11 órára a kózkórházi bizottságot hivta össze elnöke: Szathmáry Gyula alispán. Tárgyai lesznek az ülésnek az aradi kórház építkezési ügye, továbbá a visvezeték és oszornázás bevezetése. A bizottság Szathmáry Gyula alispán vezetése alatt ez alkalommal helyszíni szemlét is fog tartani a kórház épületei felett.

— Vasút bejárás les.: november hó 14-én d. e. 8 órakor a borosabesi szolgabírói járáshoz tartozó Honozsor község határában, hol az arad és csanádi egyesült vasutak igazgatósága épített egy keskenyágányu lóvona-

tos iparvasutat. A bejárason a megye részéről valószínűleg Szathmáry Gyula alispán, esetleg Daluoki Nagy Lajos főjegyző és Baross Ferenoz dr. főszolgabíró vesznek részt. A kir. államépítészeti hivatal Baczó Frigyes kir. mérnök fogja képviselni. Ezen kívül jelen lesz az aradi kulturmérnöki hivatal és a vasuti és hajózási főfelügyelőség egy-egy kiküldött tagja.

— Dűledező templom. A szomszédos szentleányfalvai ev. református hívek jártak úgy a templomukkal, hogy bár husz éve sincs még annak, amikor építették, mégis olyan rozoga és dűledező már, hogy egy új templomról kell gondoskodniok a híveknek. Tegnap érkezett be az alispánhoz Szondy Géza szentleányfalvai lelkész kérvénye, melyben bejelenti, hogy könyvrodományokat készüli gyűjtetni, mert máskülönbén soha sem lesz az új templomból semmi. Pedig szükség van reá, nagyon szükség; tizennyolc éve annak, hogy építették a meglevőt, de olyan rossz építőmesterrel, hogy a husz évet be sem töltött templomot legközelebb be kell sárni, nehogy ká: essék a hívek testi ópságában.

— A nagy műtűről. Az alföldi tranzverzális műtűvel párhuzamosan tervbe van véve egy ugynevezett nyári ut létesítése is, mely kedvező időjárás esetén szolgálja a közlekedés ozéjlaira, hogy így a műtű kevésbé rongáltassék. A szentes-szt.-mártoni szakaszon a műtűtal elfoglalt uttest nagyon megszükitette ezt a nyári utat, annyira, hogy azon ma olyik helyen alig képes két szemben jövő kocsi egymásnak kitérni. E bajon segitendő, a kereskedelemügyi miniszter elrendelte a nyári utnak kiszélesítését és e munkálat keresztülvitele ozéjlából egyidejűleg azt is, hogy a kiszélesítéshez szükséges földterületek megszerzésére a kisajátítási eljárás fogantatba vétessék. A kisajátítási eljárás már legközelebb fogantatositva lesz.

— Lemondott tartalékos tiszt. Típula Zoltán aradi illetőségű oszsz. és kir. 48-ik gyalogezredbeli tartalékos hadnagynak lemondása elfogadtatott.

— Szűnik a sertésvész. A vidék lassankint megtisztul attól a fertelmes járványtól, mely annyi ideig tartotta lenyűgözve a szabad kereskedést s oly kiszámíthatlan kárt okozott a gazdáknak. A hatóság Uj-Aradon és Székesuton a sertésvész megszüntét konstataálván, az illető községeket feloldotta a zár alól.

— A vásárhely-makól vasut. Besenyey Ferenoz orsz. gyűl. képviselő és társai a Nagy-Szentmiklóstól Makón at H.-M.- Vásárhelyig vezetendő helyi érdekű vasutvonalra nyert előmunkálati engedélyöket a temesvár-n.-sz. miklósi vasut-társulatra ruházván át, Osongrádmege állandó váaszmánya ennek következtében kimondta, hogy a kérdéses vasut kiépítésnél magát többé érdekelnek nem tekinti s az előmunkálati költségekre folyóvá tett hitelt beszünteti. A kérdéses vasut kiépítésére Osongrádmege H.-M.- Vásárhelylyel együttesen óhajtott volna előmunkálati engedélyt szeresni, miután azonban ezt más kapta meg, Osongrádmege az érdekeltségtől visszalép.

— Ezredkürtösök a gyalogságnál. A oszsz. és kir. hadügyminiszterium a gyalogezredek létszámát ezredenkint egy lovasított ezredkürtössel szaporította. Ezen altiszt, kürtüsi szolgálatán kívül még mint lovasakldöncz is fog alkalmaztatni. Felszerelése a gyalogság egyenruhájából, lovasági karddal és huszárosizmákból áll, örmesteri rangot visel és napi 45 kr szold díja van. Ezen új és katonailag oszsz. szerű intézmény 1897. január hó 1-ével lép életbe.

— Az egri áldomás. Szederkényi bukása után nagy torra gyűlt egybe az egri bukott Ugron-párt. Szederkényi ugyan jobb szeretne volna, ha inkább az áldomás marad el és a mandátum marad meg, hanem azért sirva vidá magyar, és az egri bikavér megtette a köteleo hatását. A tisztelt szónokok per longum et latum bizonyitgatták, hogy minő rettenetes szegyen

esett a városukon, hogy azt egyszerre egy egész népet politikai világ előtt becsüsit kitűnő államférfi, Lukács pénzügyminiszer képviseli! Szederkényi nem is engedné ezt oly könnyen, de az áldott jóssivű költő, Zalár, mint halálesik, lemond az alispánságról és átadja ezt Szederkényinek, ha — megválasztják.

— A kazal titka. Juhász János zimándközi gazda folyó hó 7-én furcsa dolgokat talált a földjén rakott szalmakazlak egyikében. Mikor a kazlat bontogatni kezdte, hogy kocsira rakja, a villa valami kemény tárgyba akad. Széthányva a kazlat, abban egy nagyobb csomagot talált, mely nagyobb mennyiségű agyéműt és ruhaszöveteket tartalmazott. Mivel azonnal valami büntetéstől kifolyó corpus deliktiknek minősítette azokat, szaladt a közsegházára, feljelenteni a dolgot. Az előjáróság jelentést is tett az aradi járási főszolgabírósnak, mely a csendőrséget tudósította az esetről.

— Hozományok. Csunya és prózái szokás, hogy a szép leányok nemcsak friss ifjúságukat és melegen dobogó szívüket viszik a férjük házába, hanem különböző sárga és sárga könyveket is, amelyek nem a szerelmes szívek egyesüléséről szólanak, hanem egyéb, sokkal ridegebb dolgokról: takarékpénztári betétekről, kamatlábról és felmondási határidőről. Eszejelem a XIX. század ifjúságára, hogy a férfiak legnagyobb része sokkal szivesebben veszi, ha a kamatláb nagy, mintha a felesége lábcsékája kicsiny. Az önzetlen szerelme, ugyászólván tisztára az afrikai négernek kalibái közé vonult és hitese afrikai utasok már találkoztak is a kis Amor istennel a Kongó mellékén vagy a Viktoria-tavak exotikus virágplekái között. A hozományt nem lírai költő találta ki, a fájdalom, immár nagyon is népszerű intézmény eszméje csak német börszónaer fejből pattanhatott ki valami erős ésszel. A társadalom bölcsői érdekes könyveket írhatnak arról, miért kell még pénzzel is kedvesebbé tenni a szép leányokat, de hogy hozomány nélkül ma már csak az exotikusabb világörsekkben van lakodalom, ezzel Kamcsatkától a Capri szigetéig minden építési fiatalember tisztában van. A záromberki szép kis szótócsalány épp úgy megkapja a maga eszerintos hozományát és teljes kelengyét, mint az előkelő budapesti kisasszony a száz darab ropogós eszter és Vánderbilt kisasszony az aranyánát vagy a petroleum-forrásokat. Es hogy a hozományt nem csupán a polgári szokás, a királykisasszonyok és hercegleányok példájára eleget biznyítja. A mi két királyleányunk: Gizella bajor hercegnő és Mária Valéria, a Ferenc Szalvátor főherceg fiatal felesége épp úgy megkapták a felségétől a milliókat, akár a deveszari doktorkisasszony megkapja az édesatyjától a kerek tiszserforintját. Margit főhercegnő is csinos hozományt kapott, Augustának pedig felséges nagyatyja, Ferenc József király adott két millió forintot, mikor József Agost főherceggel feleségül ment. A Mária Dorottya főhercegnő esküvőjén is volt szerepe a hozományok: az orleansi hercegnő szintén két millió forintot kapott és ez összeg nem éppen jelentéktelen része a király magánpénztárából került ki. Pedig Franciaország platonikus királya nem éppen szegény ember: több mint másfél-száz ezer forintra rug a rendes évi jövedelme. Az új párt nem igen kell tehát félteni attól, hogy nem esz mit aprítani a tejbe.

— Testvérszerelme. A magyar-ohábai (Temes megye) község kávéházaihoz most olyan anyaguk van, amelyről még hónapok múltán is fognak beszélni. A kis községben rettentő dolog történt verbűn és gyermekgyilkosság. Birgitzán Pável ottani házas, családos ember, megszerette a tulajdon mostoha hűgát, a szép Tanassie Rózát. A leány legalább az ő bevallása szerint, semmit sem akart tudni a bátyja szerelméről, mert sajnálta a sógoraőjét és a gyermekeket, de végre is a leány elszédült a belemet abba a bűnös viszonyba, amelyet két esztendőn keresztül folytatott a mostohabátyjával. A múlt hónap vége Tanassie Róza egy leánygyermeknek adott életet s hogy eltakarja szégyenét, a szeretője segítségével megölte az újszülöttet. A holtestet elásták a kertben. De Birgitzán felesége, aki már régebbi idő óta sejtett valamit, nyomára jött a dolognak s följelentette férjét és sógoraőjét a hatóságúnál. A bűnös szerelmeiket letartóztatták.

— A gavallér. Politikai ellenfelek a személyes inultus fegyveréhez legfeljebb a Balkánfélsziget érdekes államaiban nyulnak. Ott is ritkán. A legtöbbnek nevelése, mondain modora tiltja a belső szenvedélyek ilyen for-

mában jelentkező kitörését. A politikai ellenfelek üldözhetik egymást írásban és szóban, a gavallérság vonta határokon belül. Hogy aztán akadnak olyan politikai versenytársak is, akik egymás iránt érzett nagyrabecsülésüknek tetovázás nélkül, nyílt férfiasággal adnak kifejezést, az olyan ritka dolog, hogy messzire, egészen más világba kell mennünk, ha példát akarunk rá találni. Amerikában esett meg hogy Bryan, ki Mac Kinleivel élet-halál harcot vívott az elnöki méltóságért, bukása után táviratot küldött győztes ellenfelének. — „Azintén gratulálok — ugymond — diadalához. Mi az amerikai népre bízunk a döntést: annak akarata törvény.” Így gondolkozik Bryan, a gavallér. Es hogyan gondolkoznak minálunk a politikai ellenfelek? A legutóbbi napok eseményei megmutatták. Utalunk rájuk s elsomorodunk.

— A kedélyes fogház. A párisi rendőrség fogházában a múlt éjjel kedélyes jelenet játszódott le. Este a rendőrség abban a negyedben, ahol a fogház van, rasziát tartott és a korcsmákból egy csapat részeg embert kísért be a rendőrségi fogházba. Éjjel e részeg emberek valahogy arra a gondolatra jöttek, hogy megszállják, hányan vannak. Ekkor nagy megdöbbenéssel konstatálták, hogy épen tizenhárom vannak. Ebből paraszta azt olvasták ki, hogy valamelyik közülük még es évben meghal. A legrészegebb közülük szentül meg volt győződve a felel, hogy ő lesz az év halottja és ezért kijelentette, hogy neki immár földi javakra nincs szüksége, elkezdett tehát vetkezni és az összes ruháit, fehérműt társainak hagyományosván, így aztán minden ruha nélkül lefeküdt egy asztalra és várta a megváltó halált. A többi részeg dasentelmenek úgy találták, hogy a nagylelkű példa ntánzásra méltó és ezért valamennyien követték a példát, levetkésván mindnyájan és elkecserecséskben halotti táncot jártak el. A nagy sajra az örök berohanak és a hallatlan tréfa felett megbotránkosva, szigorúan megparancsolták a foglyoknak, hogy azonnal öltözködjének fel. Másnap mind a tizenhárom jó madár a rapportra került a kapitány elé. Ott aztán azt is konstatálták, hogy a kedélyes fiokok elcserecsésk a ruháikat és még a harisnyájuk is felemás volt. A kapitány — a ki bizonyára szintén közelebb állott a nevetéshez, mint a siráshoz — egy pár dorgáló szót intézve hozzájuk, szétkergette a diszes társaságot.

— Eleget háremhölgy. Megrenkítő szerencsétlenség áldozata lett az egykori Abdulla szultán háremének egyik hölgye. Egy Bedrié Hanum nevű gyönyörű cserkeszleány urának halála óta visszavonultan élt a Boszporusz ba partján levő villájában. Nemrég történt, hogy Bedrié-Hanum valami tünneplére készülvén, toaletta-szobájában csipkeruhát öltött magára. Egy gondatlanul eldobott égő gyufa a könnyű szövetett véletlenül lángra lobbantotta s a lángok oly gyorsan terjedtek tovább, hogy mire a szolgálósegélyzet segítségül siethetett, a szép cserkeszleány öszeégett. Mindaz a szépség, a mely egykor a nagy padisah szeméit elbűvölte, egy percz alatt semmivé lett. Véres, perzselt sebek borították Bedrié-Hanum csodaszép testét. Hosszasan kínlódott, de a sors szerencsére nem engedte meg, hogy szépségének veszít tulélje. Néhány nap múlva seibebe behalt.

— Küry Klára szerencsége. Nem mindennapi eset adta elő magát Hódmezővásárhelyen, ahol Küry Klára néhány százezer forintot érő ingatlanhoz jutott, ha mindjárt csak rövid időre is anélkül, hogy arról tudott volna. Az eset ott kezdődik, hogy a dugaság Kovács Ferenc meghalt, még pedig amint a bíróság szokta mondani végrendelet hátrahagyása mellett. A végrendeletben pontosan föl volt sorolva minden a meg volt írva benne az is, hogy az ingatlan haszonélvezeti joga az ösvegyet, Küry Teréz asszonyt illeti. Az ő halála után a örök az egyház leszen. Az örökösödési eljárás folyamán az ösvegy haszonélvezeti jogát a telekkönyvbe is föl kellett volna jegyezni, de hát itt egy kis tévedés történt. Az az ur ugyanis, a kinek a telekkönyvezés volt a dolga, mikor a Küry nevet meglátta, úgy okoskodhatott, hogy azután csakis Klára következhetik, amiből nyilván következik, hogy Küry Teréz helyett Küry Klára nevet írta be. A csodálatos tévedésre az egyház jött rá, amely az után hamarosan kiigazította a dolgot, amivel Küry Klára hódmezővásárhelyi rövid életű szerencsége véget ért.

— A „Figaró” az orleansi herceg házasságáról. A „Figaró” érkezett számában az orleansi herceg kilátásait mérlegelve, többek

között a következőket írja: „Íme, az orleansi herceg megházasodott. Azt a magas állást, mely nevével együtt jár, megerősíti egy oly szövetséggel, mely rokonságba hozza Európa leghatalmasabb fejedelmeivel. Unokaöccse lett Viktória királynőnek, Ferenc József császár és királynak, unokatestvére II. Miklósnak és II. Vilmos császárnak, nem tekintve azokat a köteleket, melyek családját összekapcsolják a spanyol, a portugál és az olasz udvarral. Nem lehet azzal a szemrehányással illetni, hogy német nőt vett feleségül. Eltekintve attól, hogy ipa: József főherceg, Magyarország nádora (sic!) a legkevésbé német a főhercegek között, az a nép, a mely az imént ünnepelte az orosz cárnét, gyorsan reá jönne, mily neveléses szeméretvetni egy asszonyt a ki francziává lesz, hogy véletlenül a Duna partján, tehát a Rajnán túl született.” A továbbiakban megemlíti a lap, hogy a templomi szertartást követő Koburgpalotában adott dísz ebéd után nagy csorle volt, melyen a párisi lapok tudósítóját is bemutatták az új orleansi hercegnőnek. Mária Dorottya, a kit úgy látszik, a francia lapok politikai irányára mindaddig nem nagyon érdekelt, Couvierrel, az erősen republikánus lap tudósítójától szívélyes mosolyból ezt kérdezte:

— Ugyebár, önök is monarchikus ügyet szolgálják?

A „Temps” tudósítója kissé zavarba jött, melyből azonban a közelben álló Gramont herceg magyarzó saavai kisegítették:

— Nem, — mondá — a „Temps” a köztársaság mellett küzd.

A hercegnő ezt a magyarázatot hallva, ismét csak mosolygott s kezét szorítva Couvierrel így szólt:

— Akkor annál szebb öntől, hogy eljött.

A „Figaró” tudósítóját, mr. Ferrarit szintén bemutatták, kinek Mária Dorottya ezt mondta:

— Nagyon szivesen és gyakran olvasom a Figarót.

A francia lapok már tudják, hogy az orleansi herceg s neje csak nov. 18-ig marad Alcauthon, ahonnan Brüsszelbe mennek. Itt a belga király és királyné vendégei lesznek. Körülbelül egy hétig fognak Brüsszelben lakni, a mely idő alatt a Hotel de Flandre-ben fognak szállni. Valószínűleg több estélyt adnak ottidőzésük alatt, melyeken a francia royalista arisztokrácia színe-java képviselve lesz.

— Egy iparkamara kegyelete. Most múlt egy éve, hogy Bethy Dezső, a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara kiváló tehetségű titkára, Nagyváradon öngyilkossá lett, Bethy Szarvason temették el s a marosvásárhelyi kamara most szép gránitsirkövet állíttatott emlékének a következő felirattal: „Bethy Dezső 1864—1895. Szeretett titkárának, a székegy közgazdasági érdekek lánglelkű előharcosának emlékét kegyelettel őrszi a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara.”

— Az éhség forradalma. Mint egy bombay távirat jelenti, a tartomány Skolapur városában komoly zavargás ütött ki. A nyomorral küzdő nép összeállt és kirabolta egy raktárt, amelyben 1500 szák gabona volt. A rendőrség nem tudta a fosztogást könnyű szerrel megakadályozni, mert az ötezer főnyi tömeg rája rontott. A rendőrök az elvadult tömeg közé löttek, amelynek soraiban négy embert megöltek és hatot súlyosan megsebesítettek. Csak akkor táptítottak a fosztogatók és odább állottak. Bombay tartomány más vidékein is tartanak zavargásoktól, mert irtózatot nagy a nyomor, úgy hogy a nép egyes helyeken valóságos éhez. Az aratás nagyon rossz volt, különösen Kelet India északnyugati tartományaiban, ahol negyedmillió ember lakik. Az élelmiszerek mesésen drágák és egyes vidékeken még nagyobb az éhség, mint 1876-ban volt. Pedig a kormány azóta nagyon sokat tett a benszülötték helyzetének javítására. Körülbelül hárommillió árral több földet öntöznek vízművek segítségével és rendkívül megnőtt a vasúti hálózat is. Udvös hatásának bizonyult az éhség-törvény is, amely megszabja a tisztviselő kötelezségeit, ha nagy a nyomor. Mihelyt csak 25%-kal emelkedik a gabona ára, a falu előjárójának azonnal jelentést kell tenni a tartományi kormánynak. Azután a kormány megteszi intézkedéseit, körülbelül tájékozva lévén a szükséges segély nagyságai-

ról is. Mérvököket küldenek ki, hogy építsenek ahol kell és orvosokat, hogy járvány esetén kéznél legyenek. A törvény pontosan megszabja, hogyan kell szétosztani az élelmiszereket és adományokat. Gabonát csak a legkritikább esetben osztanak szét, inkább építet a kormány, hogy egy kis pénzhez jusson a lakosság. Csak az a baj, hogy a nyomorban szünylődk maguk nem tesznek semmit helyzetük javítására, úgy hogy sokan csupa gyűlöletből egyes kaszók ellen, nem akarnak velük együtt dolgozni. Ugyiszóván kényszeríteni kell az éhezőket, a betegeket és ápolókat arra, hogy fogadják el a segítséget. Több helyen népkonyhát rendeznek be és az országotukon pihenő házakat állítanak föl.

— 38 millió kártérítést pör. Párisból sürgőnyszik: Gróf Ordane százados, a mostani Vilmos császárnak, mint trónörökösnek egykori katonai preceptora, kinek elfogatása és elítéltetése annak idején nagy feltűnést keltett, kilenczedfél évi fogság után Poroszországból Párisba visszatért, és a „Matin” szerint a párisi német nagykövetet, gróf Münsterert, kit azzal vádol, hogy Gentben jogtalanul eszközölte ki Németország részére való kiadását 88 millió kártérítés erejéig be akarja pörölni és botrányos leleplezéseivel fenyegetőzik.

— Az aradi vértanúk, Thorma János nagy festménye naponként látható a polgári iskola dísztermében délelőtt 9—12, délután 1—4 óra közt. Belépő-díj 30 kr.

— **Rövid hírek.** Bozsányon Tóth János napesámas feltékenységből a szeretőjét megkecselte. A szerencsétlen leány másnapra meghalt. — Tökélen gyujtogató gyerkőcsök Majláth János korcsmáros házárt felgyújtották. — Lancsukon egy Radanovics Latkána nevű sokács asszonyt ösmeretlen gonosztevők agyonverték. — Debreczenben Deák Ferenc munkás feltékenységből a szeretőjét megölte. — Szentesen a difteritiss nagy mértékben dühög, úgy hogy az iskolákat be kellett zárni. — Zomborban Szalay Anna leányt a szeretője Fülöp János feltékenységből megölte. — Tót Palánkán János Péter segédjegyző szerelmi csalódás miatt öngyilkos lett. — Jatkából jelentik, hogy az „Uprava Zemstvo” elnökét, Barnevot az utasán revolverlövéllel megsebesítették. A tettest elfogták; úgy látszik elmebeteg. — Rómában vasárnap éjjel a kis Alhambrában, egy külvárosi népszínházban, tűz ütött ki, a mely a faépületet teljesen elhamvasztotta. Emberéletben nem esett kár.

HYMEN.

Schrodt Mihály Aradról a hó 9-én kelt egybe M.-Radnán Smikál János bírósági végrehajtó kedves leányával, Gizella kisasszonnyal.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Mintaférj, vígjáték (másodszor).
Csütörtök: Elizondói, Varászhagedű, Galathea, operettek.
Péntek: Vigaszok, életkép.
Szombat: Dóra, sinmá.
Vasárnap: Királyné dragonyosa, operette.

Mintaférj.

— November 10. —

(Sz. I.) Valabreque Albin megérdemelné, hogy a vérbeli férjek megbubolják. Azt bizonyítja, hogy csupa szemfényvesztés, ámitás az, hogy vannak mintaférjek. Ezek a kópék szüroedlik az életjédeességeit, a drága szerelem gyönyörűségeit és mikor rajta csipi őket az asszony, akkor meg nekik áll föllebb. Azok a férjek! Asszonyok ne higgyetek nekik, nagy az ő praktikájuk, úgy tudják a sorát keríteni, hogy még maguk kérjenek bocsánatot.

A Valabreque mintaférje valami vidéki gazdag tökepénzes, aki a feleségével az ezüst lakodalmon tul van és az asszonyt mindedig abban a hitben tudta tartani, hogy mintaférj. Pedig Párisban — nevelőapja egy — kisasszonynak. A század végén, lévén a telefon gólibát csinált ebben a házasságban. Ugy fordul, hogy a kisasszonyt gyanuba keverik a

tökepénzes vejjével, a ki igazán mintaférj, olyan jó fiu. Az asszony, aki olyan vakon bízik mint feleség, olyan borzasztó mint anyós. Ebben az összekaveredésben van egy néhány igen mulatságos jelenet és egy-két elcsattanó ötlet. A félreértések komédiáját a vig musza szolgálatában álló színműirők már Valabreque előtt sokszor kihasználták, az ő érdeme, hogy jókedvvel valami kellemes parodisztikus hangot kever bele a darabjába, melyből kicsillan valami csendes humor.

Es teszi azt, hogy az élére állított jelenetekben a torzítás egészen diszkrétül hat. Ha az előadók ezt a jókedvű, tréfás, egy kis parodisztikus hangot eltalálják, két óráj igen kellemesen lehet eltölteni a „Minta férj” mellett.

A mi színészeink általában eltalálták a hangot. Bácsné kitűnő mintája volt a férjében vakon bizó és a vejjében folytonos hássasságtörési hajlandóságokat kereső asszonyoknak. Komikuma diszkrét és művészi volt hatásában. Igen jóistű párja volt Rónasséki, mint mintaférj és mint fölszarvazott szerető. Tompa puhasága mulatságos volt, bár helyenkint nagyon is jó fiu volt. Alfréd nem bambaj mert akkor nem lehetne komikus.

Méssáros Gizának volt egy pár őszinte féltékeny hangja, a melyekért dícséretet érdemel és egy pár karrángása, a mely csunya volt. Horváth Paula egy felvonáson át hatásosan, osábitó kisasszony volt. Kicsit nagyhangu, pedig a piánókkal könnyebb az idegeket megejtetni, a mit a Clementin kisasszonyok jól tudnak. Szendrei, Ozakó, Fóti Frida, Szabóné és Tábori Emil egészítették ki a darabot kisebb nagyobb szerepeikben jól. Ma megismétlik a darabot, melyet egyszer érdemes megnézni.

A „Jambó.”

Keresztvisre tartotta az apja a jó „Mókány Bercs” anyere a keresztségekben az új szállott „Jambó” nevet.

A neve az gonyát cserélt, de a lelke, az a sziporkász, kaosagató lélek a régi maradt, mely már éveken át befészkelte magát a magyar ember bolondos jókedvébe. A héten lép a világba Agai Adolf naptára: a „Jambó”. Dioshymus helyett álljon itt egy rövid mutatóvány a könyvből:

A tözsdén.

(A Mária Valéria utasán katona-banda vonul végig. A szonessóra a borsianerek az ablakba tódulnak, de épp ekkor hirtelen megszűnik a muzsika.)

Strochwich Adolf: Kávek nüljenek a hasukba! Micsede infami, hojd éppen a bärz előtt elholgotnak!

Glanwich Ignác: Te ignerant, omi vodj! Hát nem tudod o regiemant? ... ho tonáikosik edmásul két banda, omi játsszik: okor az edjikknek moszoi elholgotni!

Iszonyu anyós-vicz.

- Miért vagy oly szomorú?
- Meghalt az anyósom.
- Cseréljünk!

Hirtelenében.

Inasgyerek (a 3-ik emeletről lekiált) Herr fán Itsig-lében, nikss osz handlen?
Osseres: te Leküplek, toknyos!

A koldus dja.

Koldus: Kár, hojd öres kézel köldi el engimet o nodság. Mert oz olomizsnáért esaktam mindig elmandani ed onekdótot, ed pemót.

v. Wewresshegyy: Na, mandjan egyet. Ha a bonmot ögyes, megdijazni fagam magát.

K.: Majd maudam el ed példót, ed hasonlót. Nem sak sopán oz emberek, de oz álatok sarsa se nem edfarma. O kuvass rágo ed szároz, kemény sonto. O juhász oz tve pulinok szegi ed koréj kengeret. O vadász a viaslónok veti ed darab hós. O grufnétul o mopszli kopjo sakeládkrémtarta. Oz isten pedeg 5 milliónt odja ed küszenséges kotyanak. Öszolgáljó!

A kerületi orvosnál.

Orvos: Ezekből a pilulákból, amiket itt fölirtam, naponként három szemet szed. Reggeli után egyet, ebéd után egyet, vacsora után a harmadikat.

Sanyaró Vendel: Doktor ur, én ennek az orvosságnak nem vehetem hasznát.

Orvos: Már miért nem?

S. V.: Honnan étkezsem én napjában háromszor?

Iszonyu.

Esmeralda: Te Zsuzsi! Volt-e már valaha lámpalásad?

Zsuzsi: Egyszer volt. Kiszakadt a trékóm s remegtem, hogy kiesik belőle a vatta.

Életfilozofia.

Öreg Plattfuss? Kóbikám, adjál nekem ed szivort.

Kóbi: Épen tetűled okortam kérni, taticám.

Ö. Pl.: Nü... nem tess semit se nem. (Kivess a szebiből egy szivartárazát és rágyujt.)

K.: Miért kértél tőlem szivort, mikar nekod is van?

Ö. Pl.: Tonoljál meg ficskám estet: kérjél, hojd tőled ne kérjenek!

Gyermek-összelet.

Mama: Gyere Juliskám! Meugyünk Teréz néaihez. a ki beteg.

Juliska: Mi lelte?

Mama: Gyermekágyban fekszik.

Juliska: Gyelmet-ágyban? Mál hogy fetűdhetne gyelmet-ágyban? ... hissen az neti nagyon piczite!

Késő megismerés.

Alodár: Te Pisto, holotod már? Oz öreg Dündháy Mór megbokto!

Pisto: Mennyire el bázolni fagja megát az ő veje, o Palfy Zeigi, mikar megtodni fogja, hojd ő szerelemből házassodto!

Fürdői ut.

Rubiánkővnyé: Hálo Isten, o spekolációzn sikerölte a férgyemnek és ő elhozárasta, hojd medjünk a gyövdü hónophor Osztámbó fürdőni. Mert oz én férgyem nojdon szereti o tisztcságt.

Jövendőlés.

Rabbi Eliás: Edesem, Zalikám, mért kérdesel engimet, mikor fogsz te bolni mek?

Záli (szörtölödve) Todni okorom! Hisszen te ed nejd belos és profét vodj.

R. Eliás: Hát ho épen todni okorsz mikor holss meg, jelentem teneked, hojd ed önöpnopon.

Záli: Hod, hod? Mért épen edj önöpnapon?

R. Eliás: Osért, mert mikar te mekholss, oz nekem önöpnop lesz.

* Három operette. Holnap csütörtökön színre kerül három egy felvonásos operette, a melyekben mind az öt énekesnő el lesz foglalva. Az első az „Elizondói leány”. Ebben Feledy Boriska, Déry Jenő és Nyáray Antal játsszik. A másik „Szép Galathea”, melyben Csik Irénnek, Rontay Boriskának, Déry Jenőnek és Csatárnak van szerepe. Végül a „Varászhagedű” Inkey Gizella, Baláss Ilona és Csatár Gyözöz közreműködésével.

* Costanza a csime annak a jeles olasz regénynek, mely a „Könyves Kálmán” irod. könyvkereskedő részvénytársaság legújabb vállalatában, a Magyar Regénytárban megjelent. A díszes kiállítású első füzet elejéhez a kiadó programot is csatolt, melyben ismerteti a vállalat célját és irányát, közölve egyuttal azoknak a köteteknek a csimeit is, melyeket eddig a megindított regénysorozat keretébe fölvet. Maga em a névsor, amelyten helyett foglalnak hazai (Jókai Mór, Tolnai János, Váradi Antal, stb.) kiváló íróink és a külföld (Tolsztoj Leó gróf, Carmen Sylva, Gabriele d'Annunzio stb.) jelesei, elég biztosíték arra, hogy a vállalat sikerülni fog; a remek kiállítás, díszes nyomás, a szép kiviteltű autotypia utján reprodukált eredeti szövegrajzok pedig bizonyára nagyban hozzájárulnak ezeknek a csinos és szemre is kedves füzeteknek az elterjedéséhez, a melyek már azért is megérdemlik, hogy a műveit magyar közönség a pártfogásába vegye, mert egy-egy ilyen 8 ives (48 oldalas) füzet ára 15 kr.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az ellenségek. Egész életükben egymásnak legdühösebb ellenségei voltak Ruzsán Flore és Kati Dimitrie mondoriaki legények. Ha találkoztak az utonán, csak úgy szikrázott szemükben a düh, a harag tüze, melyet egy gondolat, egy vágy élesztett: Találkosunk még egymással! A sors is úgy akarta, hogy találkozzanak. Este volt már, mikor Ruzsán haza felé tartott falujába, az országúton egyszerre meglátja Kati kocsiját a rajta ellenfelét. Egy pillanat alatt elfutotta egész testét a düh, mint az oroszlan felugrott a haladó kocsi s a nála levő kapával úgy vágta fejbe Katit, hogy az vértől borítva hullott a kocsis aljára. Három év előtt esett meg ez a história. Azóta a legények sor alá kerültek, Ruzsán a császár katonája lett, Kati honvéd. Mindkettő Aradon szolgál. Tegnap találkoztak újra egymással a törvényszék előtt, mely a megtartott végtárgyalás eredményeképp Ruzsánt a 101 §-ba ütköző súlyos testi sértés büntetésében bűnösnek találván, öt tiz napi börtönrre, 60 forint kártérítésre és 90 forint orvosi költség megtérítésére ítélte.

§ A hamis vád. Vela Petru világosi lakos nem valami nagyon rokonszenvezett azokkal a szuronyos, puskás, tollaskalapos, marozona emberekkel, kiket osendöröknek neveznek. De legfőképp ki nem állhatta azt a drákói szigorúságu őrmestert, kitől az ember jóhisűen el sem agyabugyalhatta a haragosát. De kereste is az alkalmat folyton, hogy Várhelyi Márton őrmesternek valamiképpen árttasson a nemrégiben panaszt is emelt ellene a felettes hatóságnál, hogy őt jogtalanul zaklatja, minden alap nélkül, főképp éjjel házkutatást rendez lakásán, minden a faluban elkövetett bűnért őt fogja elő, csak azért, mert nem fizet neki, mint ahogy a többi világosiak tesszik, kiket aztán nem is háborgat soha. Várhelyi a panasz alaptalanága folytán hamis vádakodás miatt feljelentette Velát az aradi kir. törvényesséknél, mely a vádak alaptalanúságát beigazolván látva, a hamisan vádakodót a büntető törvénykönyv 92. §-nak alkalmazásával hét havi börtönrre és három havi hivatalvesztésre ítélte.

§ Ujabb aradi sajtóper. Ma reggel újra összehívték a nagyváradi esküdtek verdiktet hozni egy újabb sajtóvétségben. Ezúttal az Ullein-Nikolios sajtóper less napirenden. Ullein Ferencz körösbányai lakos hírlapi becsmérlése miatt sajtóperelte be Nikolios Döme aradi ügyvédet, a kinek ügyében ma fog dönteni az esküdtszék.

TÁVIRATOK.

A kiállítás kereskedelmi csoportja.

Budapest, november 10. (Saj. tud. táv.) A kiállítás kereskedelmi csoportja megmarad. A bizottság mai ülésén elhatározta, hogy a csoportot egészében a kereskedelmi muzeumnak adja a gyűjtött pénzalap megmaradt részével együtt, de azzal a kikötéssel, hogy a csoport állandóan fenntartatik.

Harcz a rablókkal.

Páris, november 10. (Saj. tud. táv.) A Havas ügynökség jelenti Athénból: Lepolioti bandavezér, aki újabban egy bandával Macedóniába tört be, szombaton a határtól három órányira megütöközt a török csapatokkal. A tüzelést tisztán hallották néhány görög helységben, melyeknek lakosai a magaslatokon gyűltek egybe, hogy figyelemmel kísérik a harcot. Ugy a törökök, mint a felkelők nagy veszteségeket szenvedtek.

Salisbury nyilatkozata.

London, november 10. (Saj. tud. táv.) Salisbury az európai koncertról

szólván, teljesen magáévá tette Hanotaux nézeteit az európai actióról. Kijelenti, hogy Anglia mindig rokonszenvezett a hármass szövetséggel és reméli, hogy az továbbra is szívélyes módon fog együttműködni Angliával. Tiltakozik az ellen, hogy Anglia és Oroszország közt áthidathatatlan, állandó autagonizmus állana fenn. A törökországi keresztények és muzulmánokat illetőleg csakis a szultánság által érhetünk el tűrhető közigazgatást. A kormány első kötelessége, hogy fenntartsa Anglia érdekeit és jogait.

Török fegyverkezés.

Konstantinápoly, nov. 10. (Saj. tud. táv.) A török kormány katonai felszerelésekre ötszáz ezer Mauser puskát és ötszáz millió Mauser töltényt, nagy mennyiségű füstnélküli löport s több ágyut rendelt.

Főherczeg temetése.

Meran, november 10. (Saját tud. táv.) Vilmos, württembergi herczeg temetése nagy pompával ment végbe. A gyászszertartáson megjelentek Mária Terézia főherczegnő, Ferencz Ferdinánd főherczeg, Fejérváry Géza br. honvédelmi és Krieghammer közös hadügyminiszter.

Vérenző törökök.

Philipopol, november 10. (Saj. tud. táv.) A törökök száz örményt leöltek, sok házat felgyújtottak. A pánik leirhatatlan.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Uj-Arad, november 10.

Daczára a beállott tartós esőnek, ma igen szép behozatal volt, minek oka az adónegyed bekövetkezésében keresendő.

Az irányzat állandó szilárdsága folytán a kínált mennyiség sűrűsége megvásároltatott, különösen a vizi molnások, kik 25—30 krajozárral tul fizettek a napi árákon.

Behozatott mintegy 1500 métermázsa buza és mintegy 800 métermázsa tengeri, mely a következő árákon kelt el:

Uj-buza I-ső minőségű 7 forint 10 krtól 7 forint 20 krig.

Uj-buza közép minőségű 6 forint 90 krtól 7 frt — krig.

Uj-tengeri morzsolt 2 forint 60 krtól 2 forint 70 krig.

Ross — névleges jegyzés — 5 forint 50 krig.

Zab — névleges jegyzés — 4 forint 80 krig.

Arpa — névleges jegyzés — 8 forint 70 krig.

Budapesti áru és értéktőzede.

— Gyenes Lajos czég jelentése. —

Budapest, november 10.

Gabonaüzlet: Busát ma jól kínáltak, a vételkedv szintén jó volt s az irányzat megszilárdult. Elkelt ca 40000 métermázsa buza 5 krral drágábban.

Határidőüzlet: Amerikából érkezett ismételt szilárdabb jegyzésekre, nálunk is szilárdabban indult az üzlet, s élénk vásárlási kedv mellett, sárlatig szilárd is maradt.

Zárul 12 órakor:

Ószi buza	8.06—8.07
Tavaszi buza	8.06—8.07
Buza május—júniusra	4.16—4.17
Tavaszi tengeri	5.98—5.99
Tavaszi zab	6.90—6.92
Ószi zab	6.90—6.92
Tavaszi rozs	11.50—11.55
Ószi rozs	11.50—11.55
Tavaszi repese	11.50—11.55

Értéktőzede: Középes forgalom mellett változatlan.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	366.40
Magyar hitelrészvény	402 —
Osztrák államvasut	337.50
Lombard	—
Jelszlog hitelbank	—
Rima-Murányi	—
Villamosvasut	—

— Szület után. Berzováról jelenti tudósítónk, az ott és a környékbeli szőlőkben már alig vannak aszedetlen szőlők. As idei termés meglehetősen közepesen aluli eredményt adott.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

— November 2. —

Hízott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (súlyban) — krig. Fialtal nehéz (páronként 320 kilogrammon felül súlyban) 54—56 krig. Fialtal kőcsép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) — krig. Fialtal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krig. (páronként 400 kilogrammon felül súlyban) — krig. Öreg kőcsép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krig. Kőcsép (páronként 220—320 kilogramm súlyban) — krig. Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krig. II. Magyar aszedett: Nehéz (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krig. Bertés-létaxám: 1896. évi november hó 6-án volt készlet 6012 darab, 1896. évi november hó 7-én felhajtattott 801 darab, 1896. évi november hó 7-én elszállítottott 901 darab, 1896. évi november hó 9-én maradt készletben 5912 darab. — A hízott sertés ártírányzata: Változatlan.

Szemeszlet.

— November 10. —

Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 50 forint 50 krajczár, krosnyber 51 forint — krajczár hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 25 frt fogyasztási adót. Szitott moslók 5 frt 20 kr. métermázsaánként.

Budapesti gabnatőzede.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, november 10. d. n. 5 óra.

Buza bánási	7.70—8.10
Buza tiszavidéki	7.85—8.20
Buza pestvidéki	7.80—8.15
Buza fejérmeg. ei	7.80—8.15
Buza bánskai	7.85—8.25
Ross uj, elsőrendű	6.70—6.75
Ross uj, másodrendű	6.60—6.65
Arpa takarmány	4.10—4.45
Arpa égetni való	5.10—5.90
Arpa sörfőzdei	6.80—8. —
Zab	5.85—6.10
Tengeri bánási	4.25—4.30
Tengeri másnemű	4.15—4.20
Káposzta-repoze bánási	11.25—11.75
Köles	5.25—5.30
Buza márczius—április	—
Buza szeptember—október	8.09—8.10
Buza május—június	—
Ross szeptember—október	6.98—6.94
Tengeri május—június	4.17—4.19
Tengeri július—augusztus	—
Tengeri októberre	—
Zab márczius—április	6.01—6.08
Zab szeptember—október	—
Káposzta-repoze augusztus—szeptember	11.55—11.60

Aradvárosi színház.

Bérlet 40. szám. Bérlet 40. szám.

Szerdán, 1896. évi november 11-én

Mintaférj.

Bohózat 5 felvonásban. Irta: Valabreque Albin. Fordította: Kövessi Albert.

SZEMÉLYEK:

Malivand	Rónasszéki	Clementina	Horváth P.
Auróra	Báosné.	Thibeaudier	Szendrei M.
Jouvelin	Tompá K.	Viktor	Tábari Emil.
Leonie	Mészáros G.	Felicia	Fői Frida.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NEVSORA.

— November 10. —

Központi szálloda: Kohn Miksa kereskedő, Szeged. Balta Illés jegyző, Világos. Fejérvizi Sándor mérnök, Budapest. Goldis József lelkész, Nagyvárad. Salvi József magánzó, Belgrád.

Nádor szálloda: Anuló Pál kereskedő, Gyula. Weisheim Dező kereskedő, Lippa. Mayer Gedeon mérnök, Pankota. Marschall Ferencz kereskedő, Ternova. Kepig Manó kereskedő, Karánsebes. Kovács Jenő iparos, Gyula. Maresch Miklós, kereskedő, Kunágota.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

